

FACTSHEET JOB: HET LEENSTELSEL

Wat is het leenstelsel

Op het mbo krijg je als student geld van de overheid voor het dekken van een deel van je studiekosten (ook wel studiefinanciering). Als je binnen 10 jaar je opleiding afrond, dan hoef je dit niet terug te betalen (Basisbeurs). Op het mbo blijft dit zo, ga je doorstuderen en naar het hoger onderwijs (hbo) dan krijg je te maken met het leenstelsel. In de plannen voor het leenstelsel, moet je als student het totale bedrag van je studie gaan lenen. De basisbeurs verdwijnt. Studenten worden opgezadeld met minimaal €15.000,00 studieschuld.

Waarom is JOB tegen het leenstelsel?

Het leenstelsel heeft grote gevolgen voor mbo-studenten die willen doorstromen naar het hoger onderwijs. Een vijfde van de mbo-studenten die door wil stromen naar het hbo doet dit niet als het zogeheten leenstelsel wordt ingevoerd, dit is gebleken uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Wij vinden het schandalig dat duizenden studenten door financiële beperkingen niet kunnen doorstromen. Jaarlijks kiezen ongeveer 25.000 mbo-studenten om na het mbo een opleiding te gaan volgen op het hbo. Daarnaast is het onwenselijk dat jongeren worden opgezadeld met zulke hoge schulden.

Welke gevolgen heeft het leenstelsel voor mbo-studenten?

- Als de plannen doorgaan gaat iedereen die zich vanaf september 2015 inschrijft voor een opleiding in het hoger onderwijs te maken krijgen met het leenstelsel. Het raakt dus met name toekomstige studenten in het hoger onderwijs (huidige mbo-niveau 4 studenten en scholieren in het vo)
- Ongeveer 50% van de studenten die een mbo-4 diploma halen, stroomt direct of op een later moment door naar het hbo. Jaarlijks stromen er ongeveer 25.000 studenten door naar het mbo. Het aantal doorstromers neemt de afgelopen jaren toe.
- Een vijfde van de mbo-studenten die door wil stromen naar het hbo doet dit niet als het sociaal leenstelsel wordt ingevoerd, is gebleken uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP).
- Na invoering van het leenstelsel zullen elk jaar duizenden studenten noodgedwongen de arbeidsmarkt moeten betreden. Terwijl in veel sectoren de huidige arbeidsmarkt is verslechterd. JOB vreest voor de die het sociaal leenstelsel zal hebben op de jeugdwerkloosheid.

- Het is voor mbo-onderwijsinstellingen goed om te zorgen voor een goede doorlopende leerlijn van mbo naar hbo. Iedereen met voldoende talent zou de kans moeten krijgen om te studeren. Gemotiveerde studenten mogen niet belemmerd worden door financiële barrières.
- Vanaf 2014-2015 zijn alle opleidingen in plaats van vier, drie jaar. Daardoor is de verwachting dat steeds meer mbo-studenten kiezen voor een vervolgopleiding in het hbo.

Algemene (extra) info:

Na maandenlang onderhandelen stemden de partijen PvdA, VVD, D66 en GroenLinks op woensdag 28 mei in met een voorstel om de basisbeurs af te schaffen en een leenstelsel in te voeren. Het voorstel is om de plannen vanaf 1 september 2015 in te voeren. Studenten die 1 september 2015 of later aan een bachelor beginnen, krijgen geen basisbeurs meer. Ook studenten met een aanvullende beurs blijven in het voorstel niet gespaard. Ondanks dat zij er iets meer dan €100 per maand bij krijgen, moeten zij hun volledige basisbeurs inleveren. In het voorstel wordt de afbetaaltermijn verlengd naar 35 jaar. Hoeveel euro je per maand van je studieschuld moet terugbetalen, wordt bepaald aan de hand van je inkomen. De overheid bekijkt hoeveel je verdient en haalt daar het minimumloon vanaf (zo'n 1600 euro per maand). Van het bedrag dat overblijft, moet je maximaal 4% inleveren om je studieschuld af te betalen.

- Na het studeren krijg je 35 jaar om de lening terug te betalen. Afbetalen hoeft alleen als je minstens minimumloon verdient en je hoeft nooit meer dan 4% van je maandelijkse inkomen te betalen.
- Aan studenten met een handicap of chronische ziekte wordt na het behalen van het diploma €1200,- van de studieschuld kwijtgescholden.
- Begin je tussen 2015 en 2018 met je bachelor bezig? Dan loop je het grootste deel van de beloofde onderwijsinvesteringen mis. Om deze studenten een beetje tegemoet te komen, krijgen zij vouchers ter waarde van €2000,- die kunnen worden ingezet voor bijscholing, vijf tot tien jaar na het studeren.
- De OV-chipkaart voor studenten blijft voor iedereen behouden. Vanaf (uiterlijk) 1 januari 2017 krijgen ook minderjarige MBO'ers een Studenten OV-Chipkaart. (Let op, over deze datum is nog geen uitsluitel.)